

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1955/19 - 2016 පෙබරවාරි මස 25 වැනි බ්‍රහස්පතින්දා - 2016.02.25

(රජයේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

රජයේ නිවේදන

ජනමත විචාරණයක දී හෝ ඡන්ද විමසීමකට අදාළ කාලසීමාව තුළ විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත ජනමාධ්‍ය විසින් පිළිපැදිය යුතු උපමාන හෙවත් මාර්ගෝපදේශ/මෙහෙයුම් ප්‍රතිපත්ති (Guidelines)

දහනවවන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයෙන් සංශෝධිත ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 104 ආ (5) (අ) අනු ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් ජනමත විචාරණයක් හෝ ඡන්ද විමසීමක් නිදහස්ව හා සාධාරණව පැවැත්වීම සහතික කිරීම සඳහා පනවනු ලබන විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත ජනමාධ්‍ය ආයතන හා ක්‍රියාකාරීන් විසින් පිළිපැදිය යුතු උපමාන පහත දැක්වේ.

1. ප්‍රචාරණය සඳහා ඉඩ වෙන්කර දීමේ දී හෝ ප්‍රවෘත්ති පත්‍රවල ඉඩ වෙන් කර දීමේ දී හෝ ගුවන්කාලය ලබාදීමේදී තරඟ කරනු ලබන දේශපාලන පක්ෂයකට/ස්වාධීන කණ්ඩායමකට හෝ අපේක්ෂකයෙකුට විශේෂ වාසියක් හෝ අගතියක් සිදුනොවන අයුරින් සියලුම මුද්‍රිත හා රූපවාහිනී සහ ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය ආයතන සමානාත්මතාවයෙන් හා අපක්ෂපාතීත්වයෙන් කටයුතු කළ යුතු ය.
2. ප්‍රවෘත්ති ප්‍රචාරය හා දේශපාලන කටයුතුවලට සම්බන්ධ වෙනත් වැඩසටහන් විකාශය කිරීමේදී සියලුම මාධ්‍ය ආයතන නිවැරදි, සමතුලිත හා අපක්ෂපාතී තොරතුරු පමණක් ප්‍රචාරය කිරීමට වග බලා ගත යුතු ය. මෙම සමතුලිතභාවය හා අපක්ෂපාතීභාවය මැතිවරණ පැමිණිලි පිළිබඳ නිත්‍ය නියෝජිත කමිටුව හා මාධ්‍ය උපමාන නියෝජිත කමිටුවේ නිරීක්ෂණයට නිරතුරුව භාජනය වේ.
3. ප්‍රවෘත්ති පත්‍රවල කර්තෘ අදහස් ව්‍යාකූල මෙන්ම සමබර නොවීමට ඉඩඇති බැවින්, එවැනි කර්තෘ අදහස් විද්‍යුත් මාධ්‍ය මගින් විකාශය නොකළ යුතු ය. කිසියම් හේතුවක් නිසා එවැනි අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමක් කළහොත්, ඊට විරුද්ධව කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව අගතියට පත් පාර්ශ්වය විසින් ඉල්ලා සිටිය හොත් ඒ සඳහා අවස්ථාව ලබාදිය යුතු ය.
4. රූපවාහිනී නාලිකා මගින් හා ගුවන්විදුලි නාලිකා මගින් පුවත්පත් සිරස්තල පිළිබඳව හා කාටූන් පිළිබඳව කෙරෙන විග්‍රහයන්හි දී මෙන්ම එවැනි කරුණුවලට අදාළ සාකච්ඡාවන්හි දී වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කරන/මෙහෙයවන තැනැත්තාගේ පෞද්ගලික මතිමතාන්තර දැක්වීමට යාමෙන් එක් පාර්ශ්වයක් ප්‍රවර්ධනය කෙරෙන අතර, තවත් පාර්ශ්වයක් අගතියට පත් කෙරෙන බැවින් එවැනි පෞද්ගලික මත ප්‍රචාරය කිරීමෙන් වැළකී සිටීම යෝග්‍ය වේ.
5. ඡන්ද විමසීම් කාල සීමාව තුළ දී විධිමත් හා නිත්‍යානුකූල නොවන දන්වීම් පළ නොකිරීම හා වෙළඳ දන්වීම් නොවන පක්ෂපාති වැඩසටහන් ප්‍රචාරය/විකාශය නොකිරීම හෝ එවැනි අතිරේක පළ නොකිරීම සියලුම විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත මාධ්‍ය ආයතනවල ප්‍රවෘත්ති අංශයේ හා කාලීන තොරතුරු විකාශය භාර අංශවල වගකීම වේ.

6. යම් සිද්ධියක් හෝ කාර්යයක් පිළිබඳව කරුණු ප්‍රචාරය/විකාශය කිරීමේදී යම් අපේක්ෂකයකු විසින් අදහස් ඉදිරිපත් කරන විට එම කරුණ ගැන උනන්දුවක් හෝ සැලකිල්ලක් දක්වන හෝ එම කරුණු මගින් බලපෑමක් ඇතිවිය හැකි තරම කරන අනෙකුත් පක්ෂවලටද කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට එවැනි වැඩසටහනක දී ඉඩ ප්‍රස්ථා සලසා දිය යුතු ය.

7. ඡන්ද විමසීම් කාල සීමාව තුළ ප්‍රචාරය/විකාශය කරනු ලබන මැතිවරණයට සෘජුවම සම්බන්ධ වන සියලුම වාර්තාමය වැඩසටහන් හෝ විශේෂ වැඩසටහන් ප්‍රචාරය/විකාශය කිරීමේදී පිටපත්කරු, නිවේදක හා සංස්කාරකවරුන්ගේ නම් සඳහන් කළ යුතු ය. එසේ වුවද ඡන්දාධාර ආවාර්ධර්ම අනුව පිටපත්කරු, නිවේදක හා සංස්කාරකවරුන්ගේ නම් ප්‍රසිද්ධ නොකිරීමේ අයිතිය තබා ගැනීමට යම් ආයතනයක් අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, එම අවස්ථාවේ දී විකාශය භාරව සිටින නිලධාරියා එම වැඩසටහනේ වගකීම භාර ගත යුතු වේ.

8. ඡන්ද විමසීමක දී තරම කරනු ලබන අපේක්ෂකයන්ට විරුද්ධව කරනු ලබන සාධාරණ තහවුරු කිරීමක් කළ නොහැකි වෝදනා ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශනවලදී හෝ වැඩසටහන්වල දී ප්‍රචාරය/විකාශය කිරීමෙන් වැළකී සිටිය යුතු ය. වෙනත් අපේක්ෂකයකු හෝ ආධාරකරුවකු විසින් යම් කිසි මාධ්‍ය හරහා තමන් සම්බන්ධයෙන් කරන ලද ප්‍රකාශයක් අසත්‍ය බවට යම් කිසි තරම කරන අපේක්ෂකයකු හෝ පක්ෂයක් කරුණු ඉදිරිපත් කළ හොත් අදාළ ප්‍රකාශයට ලබා දුන් ප්‍රසිද්ධියට සමාන අවස්ථාවක් එකී ප්‍රතිවිරුද්ධ කරුණු දැක්වීම සඳහා ලබා දිය යුතු ය.

9. ඡන්ද විමසීමට සෘජුවම අදාළ නොවන රාජකාරිමය උත්සව සහ අපරාධ සම්බන්ධ සිදුවීම් හා බැඳී ප්‍රවෘත්ති විසුරුවා හැරීමේදී වුවද එමගින් කිසියම් පක්ෂයකට හෝ අපේක්ෂකයකුට ප්‍රවර්ධනයක් හෝ අගතියක් වන බව පෙනී ගියහොත් අදාළ අනෙකුත් පාර්ශවයන්ගෙන් ද කරුණු විමසා ප්‍රචාරය කිරීමට සියලුම මාධ්‍ය ආයතන සුපරීක්ෂාකාරී විය යුතු ය.

10. ජනාධිපතිවරයා හෝ අග්‍රාමාත්‍යවරයා හෝ රජයේ අමාත්‍යවරු සම්බන්ධවන දේශපාලන මත/අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ රූපවාහිනී/ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් මෙහෙයවීමේ දී එය ඔහු හෝ ඇය අයත්වන දේශපාලන පක්ෂයේ වැඩසටහනක් ලෙස සැලකිය යුතු ය. එහෙයින් එයට විරුද්ධ අදහස් දරන දේශපාලන පක්ෂවල නායකයන්ටද, ඒ හා සමාන වැඩසටහන් ලබා දිය යුතු ය. මුද්‍රිත මාධ්‍යයද ඒ අයුරින් දේශපාලන පක්ෂවලට/අපේක්ෂකයින්ට විශේෂ සාකච්ඡා ලබාදීමේදී පක්ෂ රැස්වීම් වාර්තා පළ කිරීමේ දී සමාන ඉඩක් හා ප්‍රමුඛතාවක් ලබාදිය යුතු ය.

11. යම් අපේක්ෂකයකුට හෝ අපේක්ෂකයන් කිහිප දෙනෙකුට විශේෂ සැලකිල්ලක් දක්වා ඔහු ප්‍රවර්ධනය වන අයුරින් හෝ වෙනත් අපේක්ෂකයින් හට අගතියක් වන අයුරින් හෝ ගුවන්කාලය හෝ ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර ඉඩකඩ වෙන්කිරීම නොකළ යුතු ය.

12. රාජ්‍ය නිලධාරීන් විසින් පවත්වනු ලබන දේශන, සම්මුඛ සාකච්ඡා ආදිය ඡන්ද විමසීමට ඉදිරිපත් වී ඇති අපේක්ෂකයකු ප්‍රවර්ධනය කෙරෙන හෝ වෙනත් අපේක්ෂකයන් අගතියට පත්වන අයුරින් හෝ ප්‍රචාරය/විකාශය කිරීමෙන් සියලුම මාධ්‍යයන් වැළකී සිටිය යුතු ය.

13. දේශපාලනමය කරුණු පිළිබඳව කෙරෙන හෝ ඡන්ද විමසීම් හා බැඳී කණ්ඩායම් සාකච්ඡා සඳහා සහභාගිවන්නන් තෝරාගැනීමේ දී සියලුම විද්‍යුත් මාධ්‍ය ආයතන සැබෑ ලෙස තරම කරන සියලුම පාර්ශවවලට සාධාරණ ලෙස කටයුතු කළ යුතු අතර, අන් අයට අගතියක් නොවනසේ සාකච්ඡා මෙහෙයවිය යුතු ය. යම් වැඩසටහනකට සහභාගිවන කිසියම් නියෝජිතයකුට අදාළ භාෂාවේ මනා ප්‍රවීණත්වයක් නොමැතිවීම හේතුවෙන් ඔහුට/ඇයට අගතියක්වන ආකාරයට වැඩසටහන මෙහෙයවීමෙන් වැළකිය යුතු ය. මුද්‍රිත මාධ්‍ය විසින් සම්මුඛ සාකච්ඡා ලබාගෙන ප්‍රසිද්ධ කිරීමේදී භාෂා ප්‍රවීණතාව නොමැති වීම නිසා එම සාකච්ඡාවට සහභාගිවන තැනැත්තා අපහසුතාවට පත්වන අයුරින් ක්‍රියා නොකළ යුතු ය. අපහැදිලි හෝ තේරුම් ගැනීමට අපහසු ප්‍රශ්න හරහා ලබාගන්නා තොරතුරු ප්‍රසිද්ධ නොකළ යුතු ය. සනාථ කළ නොහැකි හෝ ජන කොට්ඨාස අතර වෛරී සහගත හැඟීම් ඇති වන ආකාරයේ හෝ සදාචාර විරෝධී හෝ කරුණු ප්‍රකාශ කිරීමෙන් වළකින ලෙසට සහභාගි වන්නන්ට සාකච්ඡා ආරම්භයේ දීම ප්‍රසිද්ධියේ දැනුම් දිය යුතු අතර, සාකච්ඡාව අතරතුර දී එවැනි අයෝග්‍ය ක්‍රියාවන් සිදුවුවහොත් වැඩසටහන අත්හිටු විය යුතු ය.

14. දුරකථන මාර්ගයෙන් ප්‍රශ්න හා තොරතුරු ලබා ගනිමින් පවත්වනු ලබන වැඩසටහන්වල දී සියලුම අමතන්නන්ට ඔවුන්ගේ ප්‍රශ්න හා යෝජනාවල අඩංගු කරුණු කුමක් වුවද එම අයට සමාන අවස්ථා ලබාදිය යුතු ය. එමෙන්ම එවැනි වැඩසටහන්වල සම්බරතාව පිළිබඳව වැඩසටහන මෙහෙයවන හා ඊට සම්බන්ධවන සියලුම නිලධාරීන් වගකිව යුතු ය.

15. කිසියම් විද්‍යුත් හෝ මුද්‍රිත මාධ්‍ය ආයතනයක සභාපතිවරයකු, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයකු හෝ වගකිව යුතු මාධ්‍යවේදියකු දේශපාලන කටයුතුවල ක්‍රියාකාරීව නිරතව සිටී නම් එයින් සම්බර ප්‍රවෘත්ති/ප්‍රචාරණ කටයුතු විකාශනයට බාධාවක් අතර ගැටළුකාරී තත්ත්වයන් මතු විය හැක. එබැවින් එවන් අවස්ථාවල දී පහත සඳහන් කරුණු ආයතනයේ කළමනාකාරීත්වයෙහි දැනගැනීම සඳහා ලිඛිතව වැඩසටහනට පෙර අදාළ නිලධාරීන්/සේවකයන් විසින් දැනුම් දිය යුතු ය.

(අ) එවැනි පුද්ගලයන්ගේ මැදිහත්වීමේ ස්වභාවය

(ආ) පුද්ගලයාගේ රැකියාවේ ස්වභාවය හා මට්ටම

(ඇ) වැඩසටහන් සකස් කිරීමේ දී එවැනි පුද්ගලයන්ගේ බලපෑම හා මැදිහත්වීමේ ප්‍රමාණය

16. පිළිගත් දේශපාලන පක්ෂයක ප්‍රධාන නිලයක් (නායක, සභාපති, ලේකම්, ජාතික සංවිධායක, භාණ්ඩාගාරික, නියෝජ්‍ය නායක, උපනායක, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සභාපති හෝ ඒ හා සමාන බලතල ඇති) දරන තැනැත්තෙකු මාධ්‍ය ආයතනයක අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සභාපති, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික, ප්‍රධාන විධායක/ප්‍රධාන කර්තෘ වැනි ප්‍රමුඛ තනතුරක් දරන විටදී එකී තැනැත්තා එකී ඡන්ද විමසීමේ දී අපේක්ෂකයකු වන්නේ නම් හෝ ඔහු/ඇය ප්‍රමුඛ නිලයක් දරන පක්ෂයක ඡන්ද විමසීමේදී සෘජුවම හෝ පිළිගත් සන්ධානයකින් තරඟයට එළඹ ඇත්නම් එකී කාල සීමාව තුළදී ඔහු/ඇය මාධ්‍ය ආයතනයේ තනතුරෙහි ක්‍රියාකාරීව කටයුතු කිරීමෙන් වැළකී සිටිය යුතු ය. තවද යම් ඡන්ද විමසීමක දී තරඟ කරන පක්ෂයකට ප්‍රධාන නිලයක් දරන තැනැත්තෙකු හෝ ඡන්ද විමසීමේ දී අපේක්ෂකයකු ලෙස තරඟ කරන තැනැත්තෙකු එකී ඡන්ද විමසීම් කාල සීමාව තුළ රූපවාහිනී හෝ ගුවන් විදුලි මාධ්‍යවල දේශපාලනමය වැඩසටහන් මෙහෙයවීමෙන් වැළකී සිටිය යුතු අතර මුද්‍රිත මාධ්‍යයක නිත්‍ය සේවයේ නිරතව සිටින්නේ නම් එකී මාධ්‍ය හරහා ස්වකීය දේශපාලනමය ලිපි/ලේඛන ප්‍රසිද්ධ කිරීමෙන් වැළකී සිටිය යුතු ය.

17. කිසියම් මාධ්‍ය ආයතනයක් විසින් ඉදිරිපත් කරන සාකච්ඡාවකට හෝ සම්මුඛ සාකච්ඡාවකට සහභාගීවීම කිසියම් පක්ෂයක්/පුද්ගලයකු විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලබන අවස්ථාවක සහ එසේ ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබීමට හේතු ඉදිරිපත් නොකරන අවස්ථාවක මාධ්‍ය ආයතන විසින් එවැනි පක්ෂයක්/පුද්ගලයකු අපහසුතාවට පත්වන අයුරින් ක්‍රියා නොකළ යුතු ය. එවැනි අවස්ථාවල දී හිස් පුවුව ප්‍රදර්ශනය කිරීම වැනි නාට්‍ය ස්වරූපගත උපායන් යෙදීම වෙනුවට සෘජු හා සරල නිවේදනයක් මගින් සහභාගී නොවීම ප්‍රකාශ කිරීම යෙහෙකි.

18. මත විමසුමක ප්‍රතිඵල විද්‍යුත් මාධ්‍යයෙන් විකාශය කිරීමෙන් හෝ මුද්‍රිත මාධ්‍යයෙන් පළ කිරීමෙන් එම මත විමසුම පවත්වන ලද සංවිධානය හඳුන්වාදීම, එම කාර්ය පවරන ලද හා ඒ සඳහා මුදල් ප්‍රතිපාදන ලබාදුන් ආයතන හෝ තැනැත්තා, ඒ සඳහා භාවිතා කළ ක්‍රමය, නියැදියේ ප්‍රමාණය, දෝෂ සීමාව සහ ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතු කළ දින වකවානු සඳහන් කළ යුතු ය. මත විමසුම පවත්වන ලද අවස්ථාවේ පැවැති මහජන මතය පමණක් එයින් පිළිබිඹුවන බව විකාශය හෝ ප්‍රකාශය විසින් සඳහන් කළ යුතු ය.

19. තරඟයට එළඹ සිටින අපේක්ෂකයකු විසින් වෙනත් පක්ෂයක හෝ කණ්ඩායමක හෝ ප්‍රතිවිරුද්ධ පක්ෂයක/කණ්ඩායමක අපේක්ෂකයකුගේ ජයග්‍රහණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා කරන ලද ප්‍රකාශ විකාශය නොකළ යුතු ය. ප්‍රසිද්ධ නොකළ යුතු ය.

20. මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් දෙන ලද ලිඛිත අවසරයක් නොමැතිව ඡන්ද මධ්‍යස්ථාන තුළ හෝ තැපැල් ඡන්ද මධ්‍යස්ථාන තුළ ඡායාරූප ගැනීම විධියේ කිරීම තහනම් කර ඇති බැවින්, එසේ කිරීමෙන් වැළකී සිටීමට සියලුම මාධ්‍යවේදීන් ක්‍රියා කළ යුතු අතර අනවසරයෙන් ලබා ගන්නා එවැනි ඡායාරූප හා විධියේ දර්ශන ප්‍රචාරයන්වල පළ කිරීමෙන් හෝ විද්‍යුත් මාධ්‍යවලින් විකාශය කිරීමෙන් වැළකිය යුතු ය. අවසර ලබා ගැනීමෙන් පසුව ලබා ගන්නා ලද දර්ශන පවා පළ කිරීම හෝ විකාශය කිරීම කළ යුත්තේ ඡන්ද විමසීම අවසන් වීමෙන් පසුවය.

21. පෙර අවස්ථාවලදී විකාශය කළ හෝ පළ කරන ලද අදහස් සාකච්ඡා හා වාද විවාද සහ එබඳු වැඩසටහන්ද ඡන්ද විමසීම සිදුකරන දිනයට පූර්වයෙන් වූ පැය 48 ක කාලය තුළදී නැවත ප්‍රචාරය/විකාශය කිරීම හෝ පළ කිරීම සිදු නොකළ යුතු ය. ඡන්ද විමසීම්වලට අදාළව පක්ෂ/අපේක්ෂක ප්‍රචාරක කටයුතුවලදී දේශපාලන පක්ෂ හා අපේක්ෂකයන් විසින් ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද ප්‍රතිපත්ති සහ පොරොන්දු පිළිබඳව ඡන්ද දයකයාට මධ්‍යස්ථව සලකා බැලීමට හැකි පරිදි නිහඬ වාතාවරණයක් ඡන්ද විමසීම් දිනයට පෙර ඇති කිරීම වැදගත්වන බැවින් ඡන්ද විමසීමේ දිනට පෙර නිහඬ කාලය වශයෙන් (ප්‍රචාරණ කටයුතුවලින් වැළකී සිටිය යුතු කාලය) ලෙස නීතියෙන් නියම කර ඇති (පැය 48ක) කාලසීමාව තුළදී, මැතිවරණයට අදාළ සාකච්ඡා, වාද විවාද හා ප්‍රචාරක දැන්වීම් ආදිය ප්‍රදර්ශනය කිරීමෙන් හා පළ කිරීමෙන් මාධ්‍ය ආයතන වැළකී සිටිය යුතු ය.

22. ශ්‍රී ලාංකිකයින්ගේ ආගමික විශ්වාසයන් හා ඇදහිලි, ශ්‍රී ලාංකිකයන් විසින් භාවිතා කරන භාෂා, ඔවුන්ගේ වාර්ගිකත්ව, වාරිභූ හා වෙනත් කුල ගෝත්‍ර ආදී වෙනස්කම් පිළිබඳව පුද්ගලයන් තුළ වෛරය හා නොඉවසන සුළු බව ඇති කිරීම හෝ උග්‍ර වන ආකාරයට ප්‍රචාරණ කටයුතු සිදු කිරීම හෝ නොකළ යුතු ය.

23. වෛරී සහගත දේශපාලනය, පාක්ෂිකයන් අතර හා සමාජය තුළ වර්ධනය වන ආකාරයේ ප්‍රචාරණ කටයුතුවලින් වැළකී සිටිය යුතු ය.

24. යම් අපේක්ෂකයෙකු හෝ ආධාරකරුවකු වෙනත් පක්ෂයක හෝ කණ්ඩායමක අපේක්ෂකයෙකු සම්බන්ධයෙන් අතීතයේදී (පූර්වයෙන්) කරන ලද ප්‍රකාශයක් ප්‍රකාශය කර තැනැත්තාට අගතියක් වන සේ හෝ අනික් තැනැත්තා ප්‍රවර්ධනය කිරීමක් සිදු වන සේ ප්‍රකාශකරුගේ එකඟත්වය හෝ අනුමැතියකින් තොරව එවැනි පූර්වයෙන් කරන ලද ප්‍රකාශ නැවත පළ කිරීමෙන් හෝ විකාශය කිරීමෙන් වැළකී සිටීම යෝග්‍ය වන අතර තමා විසින් අන්දයකු හෝ පක්ෂයක් සම්බන්ධයෙන් කරන ලද ප්‍රකාශ නැවත නැවත ප්‍රචාරය කිරීමෙන් වැළකී සිටින ලෙස අදාළ ප්‍රකාශය කර ඇති තැනැත්තා කරනු ලබන ඉල්ලීම් සඳහා අනුකූලතාව දැක්විය යුතු ය.

25. නිර්නාමික හා ප්‍රකාශකයාගේ නම සඳහන් නොකර ව්‍යාජ පුද්ගල හෝ සංවිධානවල නම් යොදා ගනිමින් කරනු ලබන දැන්වීම් හා ප්‍රචාරණ මාධ්‍ය ආයතන මගින් නොකළ යුතු අතර, ඒ සම්බන්ධයෙන් වන වගකීම අදාළ මාධ්‍ය ආයතන වෙත පැවරේ.

26. ජාතික ගීය, ජාතික ධජය, ඓතිහාසික ධජ, පළාත් සහ ප්‍රාදේශීය ධජ සහ ආගමික සංකේත, ආගමික ධජ, ආගමික ශාස්තෘවරුන්ගේ හෝ ආගමික නායකයින්ගේ සිතුවම් හෝ ඡායාරූප, පක්ෂ/කණ්ඩායම් හෝ අපේක්ෂක ප්‍රවර්ධනයට හෝ අගතියකට හේතුවන පරිදි ප්‍රචාරණය හෝ විකාශය නොකළ යුතු ය. එවැනි දෑ ඇතුළත් දැන්වීම් ප්‍රචාරණය හෝ විකාශය නොකළ යුතු ය.

27. අසත්‍ය ප්‍රකාශ/ප්‍රචාරයන් පළ කිරීම් පිළිබඳව පූර්ණ වගකීම ප්‍රකාශය කළ තැනැත්තා මෙන්ම එම මාධ්‍ය ආයතනය විසින් ද භාරගත යුතු අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් පැන නගින නීතිමය ප්‍රශ්න සඳහා අදාළ සියලුම දෙනා නීතියෙන් නියම කර ඇති පරිදි වගකීමට බැඳේ.

28. මාධ්‍ය සදාචාරයට සහ ආචාර ධර්මවලට අනුකූලව හා ඒවා උල්ලංඝනය නොවන අයුරින් ක්‍රියාකාරීව සියලුම විද්‍යුත්/මුද්‍රිත මාධ්‍ය ආයතනවල වගකීම වේ.

29. රාජ්‍ය මාධ්‍ය ආයතන විසින් පක්ෂ/කණ්ඩායම්/අපේක්ෂක ප්‍රවර්ධනය පිණිස රාජ්‍ය දේපළ හා අරමුදල් භාවිතය දහනව වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය යටතේ නීති විරෝධී ක්‍රියාවක් වන අතර, රජයට අයවිය යුතු මුදල් අය නොකිරීම හා වෙනත් ආකාරයකින් ආයතනයට අලාභ වන අන්දමින් ක්‍රියා කිරීම ද වරදක් වේ. ඒ සඳහා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් නියම කර ඇති දඬුවම්වලට අමතරව විනයානුකූලව කටයුතු කිරීමට ද විධිවිධාන සලසා ඇති හෙයින් එවැනි කටයුතුවලින් සියලුම රාජ්‍ය හා අර්ධ රාජ්‍ය මාධ්‍ය ආයතන වැළකී සිටිය යුතු ය.

30. ඉහත සඳහන් මාධ්‍ය උපමාන ඒ අයුරින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සියළුම විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත මාධ්‍ය හිමිකරුවන් ක්‍රියා කරනු ඇතැයිද ඒ අයුරින් තම ආයතන ක්‍රියාත්මක වන බවට ඔවුන් විසින් වගබලා ගනු ඇතැයිද අපේක්ෂා කෙරේ.

31. ඉහත සඳහන් කර ඇති උපමාන අදාළ වන පරිදි ඡන්ද විමසීම් කාලසීමාව තුළ දී ඒ අයුරින්ම අනුගමනය කිරීමට සමාජ වෙබ් අඩවි හිමිකරුවන් හා නිර්මාණකරුවන් විසින් ද කටයුතු කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

32. මෙම මාධ්‍ය උපමානවලට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම මාධ්‍ය ආයතන හිමිකරුවන්ගේ හා සමාජ වෙබ් අඩවි පවත්වන්නන්ගේ/භාවිතා කරන්නන්ගේ යුතුකමක් පමණක් නොව වගකීමක් ලෙස සැලකීම අවශ්‍ය වේ. මක් නිසාද යත් නිදහස් හා සාධාරණ ඡන්ද විමසීමක් පැවැත්වීම සඳහා මෙම මාධ්‍ය උපමානවලට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය හෙයිනි.

33. ඉහත මාධ්‍ය උපමාන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී පැන නගින ගැටලු සම්බන්ධයෙන් පිළිගත් දේශපාලන පක්ෂවල නීත්‍ය නියෝජිතයන් හා මැතිවරණ පැමිණිලි විමර්ශන සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානයේ සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් හා මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව විසින් පිළිගත් දේශීය මැතිවරණ නිරීක්ෂණ සංවිධාන නියෝජිතයන්ගෙන් සමන්විත නීත්‍ය නියෝජිත කමිටුවේ දී සාකච්ඡා කර එමගින් ලබා ගන්නා නිර්දේශ හා අදාළ වන විට, මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ අදහස්/නිර්දේශ ද සලකා බලා මැතිවරණ කොමිෂන් සභාවේ නිලධාරීන්, ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ හා ප්‍රචාරිති දෙපාර්තමේන්තුවේ නියෝජිතයන් හා මාධ්‍ය ආයතන නීත්‍ය නියෝජිතයන්ගෙන් සමන්විත මාධ්‍ය උපමාන බලාත්මක කමිටුවේ තීරණවලට අනුව ක්‍රියා කළ යුතු ය. එනම් මෙම මාධ්‍ය උපමාන ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ මග පෙන්වීම, මෙහෙයවීම හා අධීක්ෂණය කිරීම පෙර සඳහන් මාධ්‍ය උපමාන බලාත්මක කිරීමේ කමිටුවේ පොදු එකඟතාව මත සිදුකරනු ලැබිය යුතු ය.

34. කිසියම් දේශපාලන පක්ෂයක්/අපේක්ෂකයකු විසින් ඉහත උපමානවලට පටහැනි වන අයුරින් කරනු ලබන නියෝගයක්, හෝ ඉල්ලීමක් ප්‍රචාරණයට හෝ පළ කිරීමට මාධ්‍ය ආයතනයක් හෝ මාධ්‍යකරුවකු බැඳී නොසිටී. එවැනි අවස්ථාවක දී මාධ්‍ය ආයතනයකට හෝ මාධ්‍යවේදියාට නීතියේ පිහිට පැතිමට ඇති අයිතිය පිළිගත යුතු ය.

35. ඡන්ද බලය ජනතාවගේ මූලික අයිතිවාසිකමක් බැවින් හා එය භාවිතා කිරීම ජනතා වගකීමක් බැවින් එම මූලික අයිතිවාසිකම තහවුරු කිරීමට මාධ්‍ය ආයතන කටයුතු කළ යුතු වේ.

36. යහපත් දේශපාලන සංස්කෘතිකයක් ඇති කිරීම සඳහා අවශ්‍යවන්නා වූ නිර්ණායකයන්, උපමාන හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පිළිවෙත් ප්‍රවර්ධනය කිරීම මාධ්‍ය ආයතන සතු වගකීමක් වේ.

*මෙම මාධ්‍ය උපමාන නිකුත් කර ඇත්තේ නිදහස් හා සාධාරණ ඡන්ද විමසීමක් පැවැත්වීම සඳහා අවශ්‍ය යහපත් වාතාවරණය පවත්වා ගැනීම පිණිස හෙයින් මෙම උපමානවලට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම සඳහා මාධ්‍ය ආයතනවලට අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම සහ මෙම උපමානවලට අනුකූලව ක්‍රියා කරන මාධ්‍ය ආයතනවලට බාධා කිරීමෙන් වැළැකී සිටීම සියලුම දේශපාලන පක්ෂ/ස්වාධීන කණ්ඩායම් හා දේශපාලන ක්‍රියාකාරීන්, නිරීක්ෂණ සංවිධාන සහ සිවිල් සංවිධාන වෙත මෙන්ම සියලුම පුරවැසියන් වෙතද පැවරෙන වගකීමක් වේ. එහෙයින් මෙම උපමානවලට අනුගතව ක්‍රියාකාරීව සියලුම මාධ්‍ය ආයතන වෙත අවශ්‍ය සහාය ලබාදීමට අදාළ සියලුම පාර්ශ්ව කටයුතු කරනු ඇතැයි මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව අපේක්ෂා කර සිටී.

මහින්ද දේශප්‍රිය, සභාපති, මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව

එන්. ජේ. අබේසේකර, සාමාජික, මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව

එස්. රත්නජීවන් එච්. හුල්, සාමාජික, මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව

2016.02.25 දින දීය.

සටහන :

පූර්ව ඡන්ද විමසීම් සඳහා නිකුත් කර තිබූ මාධ්‍ය උපමාන ඇසුරෙන් සැකසූ කෙටුම්පත මාධ්‍ය ආයතන ප්‍රධානීන් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද බවත් ඉන් අනතුරුව එකී ආයතන ප්‍රධානීන් විසින් නම් කරන ලද නීත්‍ය නියෝජිතයන් සමග සාකච්ඡා කිරීමෙන් ලද පොදු එකඟතාවද සහිතව මෙහි මාධ්‍ය උපමාන ප්‍රසිද්ධියට පත් කරනු ලබන බවත් සැලකිය යුතු ය.